


Henryka Karolewska

PBP Książnica Pedagogiczna

im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu

e-mail: h.karolewska@kp.kalisz.pl

 <https://orcid.org/0000-0002-9949-114X>

I Wielkopolskie Forum Bibliotekarzy „Historia mądrością, przyszłość wyzwaniem” (Kalisz, 27 października 2021 r.)

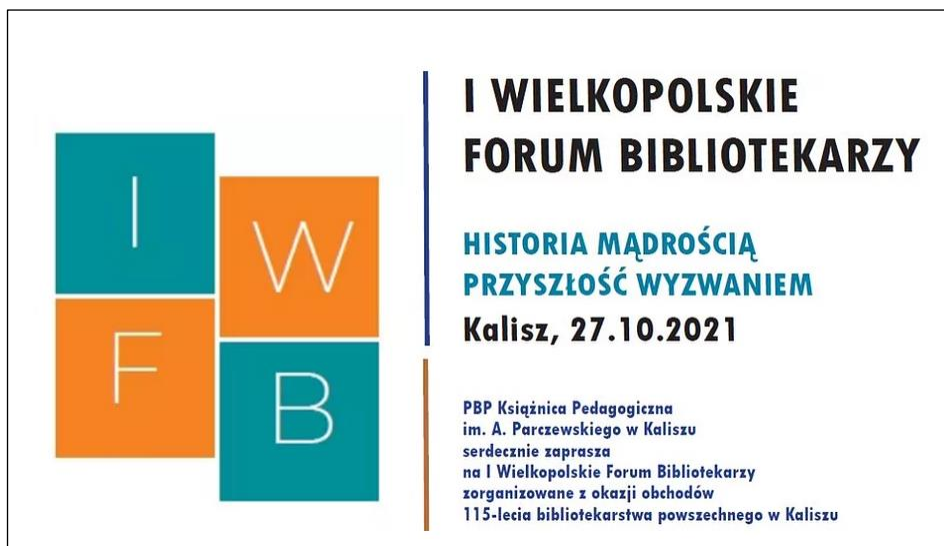
DOI: <http://doi.org/10.18778/0860-7435.33.15>

W środę, 27 października 2021 roku, w Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego odbyło się I Wielkopolskie Forum Bibliotekarzy pod hasłem „Historia mądrością, przyszłość wyzwaniem”. Honorowy patronat nad Forum objął Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego. Patronat medialny zapewniły redakcje portali: wkaliszu.pl., Lustró Biblioteki, Good Books, naszemiasto.pl, „Latarnik Kaliski”, Kalisz24info.pl, Radia Poznań, TVP 3 Poznań oraz tygodników „Życie Kalisza” i „Ziemia Kaliska”.

Uczestników konferencji powitała Jolanta Nowosielska, dyrektor Książnicy Pedagogicznej. Następnie koordynatorka Forum, dr Bogumiła Celer, nawiązując do przypadającego w 2021 roku 115-lecia bibliotekarstwa powszechnego w Kaliszu przybliżyła zamysł organizatorów, aby zintegrować środowisko bibliotekarskie Wielkopolski. Celem Forum jest zainspirowanie bibliotekarzy reprezentujących różne typy bibliotek (publiczne, pedagogiczne, szkolne, naukowe) do refleksji nad rozwojem bibliotek w regionie. Spontaniczna inicjatywa i czas pandemii sprawiły, że organizatorzy nie ogłaszali otwartego naboru referatów. Zaproszenie do ich wygłoszenia przyjęli między innymi: bibliolodzy z Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Akademii Kaliskiej oraz bibliotekarze praktycy z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum

Animacji Kultury w Poznaniu, czy też Oddziału Muzeum Zamku w Gołuchowie. Wśród ponad 60. uczestników byli również goście z województwa lubelskiego i mazowieckiego.

Ryc. 1. Program konferencji



Źródło: Skan ze zbiorów Książnicy

Program Forum obejmował dwie sesje. Moderatorką pierwszej z nich była prof. nadzw. dr hab. Ewa Andrysiak – bibliolog i bibliograf, znawczyni życia i działalności Alfonsa Parczewskiego, patrona Książnicy.

Do pierwszego wystąpienia zaprosiła prof. Akademii Kaliskiej, dr. hab. Krzysztofa Walczaka, wieloletniego dyrektora Książnicy Pedagogicznej, który wygłosił wykład „115 lecie bibliotekarstwa powszechnego w Kaliszu”. Nawiązał w nim do zakładanych na początku XIX w. czytelni przysięgarnianych i próby założenia biblioteki publicznej już w 1830 r. Początek XIX w. to powstała w 1905 r., prywatna Biblioteka Publiczna im. A. Mickiewicza, przejęta przez Polską Macierz Szkolną, a później działająca przy Towarzystwie Biblioteki Publicznej i Czytelni im. A. Mickiewicza w Kaliszu do 1939 r. Trwale podwaliny pod przyszłe bibliotekarstwo powszechne w Kaliszu dała założona w roku 1906 biblioteka przy Towarzystwie Kursów Popularnych im. Adama Asnyka, dziś Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu. Profesor zaakcentował przy tym, że biblioteki nie powinny być „instytucjami przeciętnymi”.

Kolejną prelegentką była prof. Uniwersytetu Gdańskiego, dr hab. Maja Wojciechowska, która przedstawiła najnowsze wyniki kilkuletnich badań dotyczących kapitału społecznego w środowisku różnego typu bibliotek w wielu

regionach. W centrum jej rozważań znalazła się biblioteka jako miejsce spotkań publicznych, wsparcia, dialogu, współpracy i aktywizacji lokalnej społeczności. Referentka podkreślała, że biblioteki cieszą się największym zaufaniem spośród instytucji publicznych, mają więc szansę stworzenia atrakcyjnej oferty dla wielu grup użytkowników.

Sesję zakończył Marcin Skrabka reprezentujący inicjatywę Good Books, przedstawiając „Funkcjonowanie bibliotek a współczesny rynek odbiorców”. Jego zdaniem, rola bibliotek zmieni się w ciągu najbliższych lat. Prelegent proponował słuchaczom nowe metody pozyskiwania użytkowników, którzy dotychczas unikali bibliotek i opracowanie dla nich specjalnej oferty, pokazującej bibliotekę jako „trzecie miejsce”, czyli miejsce relaksu poza domem i pracą.

W przerwie obrad odbyła się sesja posterowa, podczas której uczestnicy Forum mogli zapoznać się z posterami: Marcina Mikołajczyka (Pośmiertne spisy mienia w badaniach bibliologicznych na przykładzie akt kaliskich notariuszy 1808–1866); Róży Pomiecińskiej (Edukacyjny projekt czytelniczy „Z czytaniem i programowaniem za pan brat”); Ewy Szczurek (Bazy w zasobach Biblioteki Akademii Kaliskiej); Anny Wojtyńki („Aktywna Biblioteka” – projekt skierowany do bibliotekarzy szkolnych) oraz Aldony Zimnej (Edukacyjny projekt czytelniczy „Krag Zaczytanych Przedszkoli”).

Ryc. 2. Sesja posterowa z udziałem Anny Wojtyńki, Aldony Zimnej i Róży Pomiecińskiej



Fot. Andrzej Kurzyński

Druga sesja Forum, moderowana przez Małgorzatę Kołodziej, wicedyrektorkę Książnicy Pedagogicznej, poświęcona była przede wszystkim problematyce, związanej z regionalizmem. Jego definicjom i celom badawczym z perspektywy historycznej, socjologicznej, literaturoznawczej oraz prasowej swoje wystąpienie poświęcił dr Zbigniew Gruszka (Uniwersytet Łódzki, Katedra Informatologii i Bibliologii). Wśród zadań regionalnych bibliotek wymienił m.in. opracowanie, wydawanie i promowanie różnorodnych publikacji na temat „małych ojczyzn”, inspirowanie projektów edukacyjnych czy konstruowanie gier miejskich.

Ryc. 3. Prelekcja dra Zbigniewa Gruszki z UŁ



Fot. Andrzej Kurzyński

Z kolei dr Makary Górzyński zaprezentował misję Ośrodka Badań Regionalnych Akademii Kaliskiej oraz możliwości jej realizacji we współpracy z bibliotekarzami. Podawał przykłady regionalistów z małych i większych wielkopolskich bibliotek, którzy z racji swych zainteresowań inicjowali wiele prac badawczych lub sami podejmowali się opracowania naukowego wybranych zagadnień. Zapowiadał też uruchomienie w Akademii Kaliskiej sprofilowanych studiów historycznych zespolonych z nowoczesnie rozumianą tematyką regionalną, opartą na źródłach pisanych i mówionych, często gromadzonych w bibliotekach.

Forum było też okazją do zaprezentowania „Wielkopolskich questów”, jako ciekawej formy poznawania nieznanych zakątków regionu. Doświadczeniami w tym zakresie podzieliła się Aleksandra Warczyńska (Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu), proponując trasy questowe m.in. w Miłosławiu, Jaszkanie, Gołęczewie czy Owińskach.

Następnie Marta Gołembiewska (Muzeum Zamek w Gołuchowie – filia Muzeum Narodowego w Poznaniu) omawiała cymelia z gołuchowskiej biblioteki hrabiny Izabeli z książąt Czartoryskich Działyńskiej. Scharakteryzowała m.in. gromadzony przez nią wielojęzyczny księgozbiór, bogate kolekcje dzieł sztuki oraz pomieszczenia biblioteczne w których przechowywano zbiory.

Na zakończenie konferencji Żaneta Marszałek-Trzebińska ze Szkoły Podstawowej w Koźminku przedstawiła przykłady realizacji zadań projektowych w ramach edukacji regionalnej w bibliotece szkolnej. Jako przykład dobrych praktyk omówiła m.in. realizowany w Koźminku projekt „Miejsca pamięci – upowszechnianie wiedzy na temat symbolicznej mogiły powstańczej z 1863 r. w Murowańcu koło Koźminka w powiecie kaliskim” oraz drugi o charakterze środowiskowym „Miejsca młodych – jakiej przestrzeni publicznej potrzebuje młodzież”?

Podsumowując obrady dyrektor Książnicy, J. Nowosielska podziękowała prelegentom za tak różnorodne i interesujące wystąpienia, zapraszając jednocześnie do udziału w przyszłorocznym II Wielkopolskim Forum Bibliotekarzy.